

Inventaris van het archief van Th. Heemskerk

**Levensjaren 1852-1932
Jaren van het archief 1832-1989**

**Bevat stukken betreffende Lydia Heemskerk-von Zarembo,
kinderen en enkele nazaten**

Samengesteld door drs. A.H. Bornebroek

Aangevuld door H. Seijlhouwer en drs. K. Dagmare Houniet

Collectie HDC | Protestantse Erfgoed
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 119
Maart 2019 / juni 2023

Inleiding

Over het archief

De voorlopige ordening van het archief-Heemskerk, zoals deze tot stand kwam in het midden van de jaren vijftig, kende twee strijdige principes, wat de raadpleging van het archief bemoeilijkte. Een deel van het archief kende een onderwerpsgewijze ordening en het andere deel was per stuk naar tijd geordend. Om een onderscheid aan te brengen tussen beide delen werd gebruikt gemaakt van rode en blauwe cijfers. Daarbij kwam dat van de veertien dozen er vier niet geordend waren en dus niet in de inventaris waren opgenomen. Bij de nieuwe ordening is uitgegaan van de levensloop van mr. Th. Heemskerk. Om een versnippering te vermijden, werden de vele uiteenlopende werkzaamheden, van Heemskerk met inachtneming van de chronologie, per onderwerp samengevoegd.

In 1993 zijn van het archief afgedwaalde stukken opnieuw aan het archief toegevoegd. Om een geheel nieuwe nummering te vermijden, is gebruik gemaakt van de zogenaamde A-nummers.

Enkele inventaris nummers behoeven een nadere toelichting:

2	De afschriften van brieven van Heemskerk aan zijn familie, zijn in de rubriek privé opgenomen, maar bevatten voornamelijk kwesties van politieke aard.
15, 37	In deze omslagen bevinden zich de felicitaties naar aanleiding van Heemskerks verkiezing tot lid der Tweede Kamer en zijn benoeming tot Minister van Binnenlandse Zaken, doch tevens worden in deze brieven allerlei persoonlijke en politieke zaken besproken.
51	Het in de oude inventaris op pagina 2 als 'onderwijs, brieven van de hr. Wirtz' omschreven dossier, is in de nieuwe inventaris opgenomen als stukken betreffende het onderwijs. De brieven van de hr. Wirtz werden niet aangetroffen.
91	Deze stukken betreffende de Brusselse Zeerechtconferentie zijn bij het archief aangetroffen. De relatie met Heemskerk is nog onduidelijk, hij was geen afgevaardigde op deze conferentie, maar had in deze tijd zitting in de Raad van State.
99	Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze stukken afkomstig van C.J. Heemskerk, zie hiervoor ook de brief van B. De Gaay Forman (inv. nr. 102), mogelijk is echter dat C.J. Heemskerk deze stukken overhandigd heeft aan Th. Heemskerk in zijn functie als Kamerlid.

Arno Bornebroek, april 1988

Aanvullingen

Augustus 2000

Afkomstig uit het archief van G. Puchinger, een omslag stukken en een brief van Th. Heemskerk aan 'Lieve Anna!', 16 november 1918. Toegevoegd aan de laatste doos.

Maart 2019

Van F. Heemskerk werd een aantal stukken ontvangen, waaronder een felicitatieregister en correspondentie betreffende de ziekte en overlijden van Th. Heemskerk.

Bij het HDC werd een aantal jaren geleden archiefmateriaal gebracht dat als 'Familie-archief Heemskerk' in de collectie werd opgenomen. De aanvulling van maart 2019 was aanleiding om die stukken te beschrijven en besloten werd die stukken toe te voegen aan dit archief.

Alle aanvullingen, dus ook de toevoeging van het familiearchief krijgen een eigen inventarisnummer, waarbij het volgnummer voorafgegaan wordt door hoofdletter A.

J.F. Seijlhouwer
Maart 2019

Juni 2023

In juni 2023 werden een penning van J.C. Wienecke betreffende de 70ste verjaardag van Heemskerk aan de collectie toegevoegd als inventarisnummer A25a en een spaarpotje in de vorm van een varken met het opschrift 'Verkiezingen 1913 rechts houden! Voor Heemskerk!' (oud nummer 2135) als inventarisnummer A25b.

K. Dagmare Houniet

Enkele jaartallen uit het leven van mr. Th. Heemskerk

1852	Heemskerk in Amsterdam geboren op 20 juli
1868	Eindexamen HBS in Den Haag
1870	Begin van rechtenstudie aan de universiteit in Leiden
1875	Doctoraalexamen rechten
1876	Promotie
1877	Advocatenpraktijk in Amsterdam (vanaf 1886 met mr. F. van Lennep)
1881	Lid van de kiesvereniging Nederland en Oranje in Amsterdam Huwelijk met jkvr. Maria Cornelia Hartsen (1857-1886), uit dit huwelijk Anna Sarah (1883-1970), Madelon (1885-1966) en Cornelis Jan (1882-1969)
1883	Lid Provinciale Staten van Noord-Holland tot 1908
1888	Lid Tweede Kamer, met enkele onderbrekingen, tot 1908
1889	Lid gemeenteraad van Amsterdam tot 1895 en van 1900 tot 1901
1891	Huwelijk met Lydia von Zarembo (1869-1955), uit dit huwelijk Adelaïde Maria (1893-1969), Frederik (1895-1962) en Maria (1898-1899)
1892	Curator van de Vrije Universiteit tot 1932
1901	Wethouder in Amsterdam tot 1908
1908	Kabinet-Heemskerk tot 1913
1913	Lid Raad van State tot 1918
1918	Minister van Justitie tot 1925
1925	Lid Tweede Kamer tot 1932
1932	Overlijden van Heemskerk op 12 juni

Literatuur

- Beumer, E.J., *Het Ministerie-Heemskerk en de sociale wetgeving*, Utrecht, 1913.
- Bornebroek, A.H., Een heer in een volkspartij. Theodoor Heemskerk (1852-1932), minister-president en minister van justitie, Amsterdam, 2006
- Diepenhorst, I.A., 'Mr. Th. Heemskerk' in: *Personen en momenten uit de geschiedenis van de Antirevolutionaire Partij*, red. C. Bremmer Franeker, z.j.
- Diepenhorst, P.A., *Mr. Th. Heemskerk. De christenstaatsman*, Zwolle, 1932.
- Hovy, H.W., *De nationale beteekenis van het ministerie Heemskerk*, Kampen, 1913.
- Puchinger, G., *Nederlandse minister-presidenten van de twintigste eeuw*, Amsterdam, 1984.
- Puchinger, G., *Ontmoetingen met antirevolutionairen*, Zutphen, z.j.
- Rutgers, V.H., *Levensbericht van mr. Th. Heemskerk*, Leiden, 1934.
- Voerman, J., *Het conflict Kuiper-Heemskerk*, (diss.) Utrecht, 1954.

Plaatsingslijst

Stukken van persoonlijke aard

- 1 Correspondentie en stukken van persoonlijke aard, 1892-1932 en z.d.
n.b.: zie ook nr. 28.
1 omslag
- 2 Afschriften van brieven van Heemskerk aan familie, 1906-1932.
1 omslag
- 2a Foto op sterfbed, 1932.
1 stuk

Stukken van zakelijke aard

- 3 Stukken betreffende functies van Heemskerk in het bedrijfsleven, 1892-1911.
1 omslag
- 4 Stukken betreffende Heemskerks praktijk als advocaat, 1873-1911 en z.d.
1 omslag
- 5 Stukken betreffende de Raad van Tucht van de Koopvaardij, 1908 en z.d.
1 omslag
- 6 Stukken betreffende het curatorschap aan de Vrije Universiteit, 1892- 1931.
1 omslag
- 7 Stukken betreffende jubilea van de Standaard, 1897-1932.
1 omslag
- 8 Stukken betreffende de Raad van State, 1913-1918.
1 omslag

Politieke loopbaan

ARP

- 9 Correspondentie betreffende spreekbeurten, 1891-1932.
1 omslag
- 10 Aantekeningen betreffende het Sociaal Congres, 1891.
1 stuk
- 11 Stukken betreffende de Antirevolutionaire Partij, 1897-1922 en z.d.
n.b.: zie ook nr. 1.
1 omslag

Provincie en gemeente

- 12 Provinciaal rapport betreffende de polder Kortenhoef, 1891.
1 stuk
- 13 Stukken betreffende de gemeenteraad van Amsterdam, 1890-1902 en z.d.
n.b.: zie ook nr. 84.
1 omslag
- 14 Stukken betreffende zijn wethouderschap, 1910.
2 stukken
n.b.: zie ook bij kamerstukken nr. 24-25.

Tweede Kamer

Verkiezingen

- 15 Stukken betreffende de verkiezingen tot lid der Tweede Kamer, 1893-1925.
1 omslag
- 16-22 Proces-verbalen van verkiezingen uit diverse gemeenten, 1918.
6 omslagen

Kamerlid

- 23-26 Stukken betreffende zijn Kamerlidmaatschap, 1891-1932.
4 omslagen
23. 1891-1907
24-25. 1908
26. 1908-1932 en z.d.
- 27 Adressen en verzoeken, 1892-1908.
1 omslag
- 28 Stukken betreffende het aangeboden ministerschap van Binnenlandse Zaken, 1901.
1 omslag

- 29 Stukken betreffende de ministeriële crisis, 1907.
1 omslag
- 30-32 Stukken betreffende de kabinetscrisis, 1907-1908.
3 omslagen
- 33 Correspondentie met L.F. Duymaer van Twist, 1911-1932.
1 omslag
- 34 Stukken betreffende de bezwaren van prof.dr. H. Visscher tegen de Kamerleden Schouten en Heemskerk, 1928.
1 omslag
- 35 Stukken betreffende de ‘Graf Zeppelin’ en de zondagsrust, 1911 en 1929-1931.
1 omslag
n.b.: zie ook nr. 27.
- 36 Stukken betreffende de droogmaking van de Zuiderzee en het Zuiderzeefonds, 1931-1932.
1 omslag
n.b.: zie ook nr. 33 en nr. 73-75.
- Kabinet-Heemskerk**
- 37 Benoeming, en felicitaties met zijn benoeming tot Minister van Binnenlandse Zaken, 1908.
1 omslag
- 38 Stukken van algemene aard betreffende het kabinet-Heemskerk, 1908-1913 en z.d.
1 omslag
- 39 Stukken betreffende de geboorte van prinses Juliana, 1908-1909.
1 omslag
- 40 Stukken betreffende de troon- en openingsredes der Staten-Generaal, 1908-1911.
1 omslag
- 41 Stukken betreffende onderscheidingen, 1908-1912.
1 omslag
n.b.: zie ook nr. 1.
- 42 Stukken betreffende petitie en adressen, 1908-1913.
1 omslag
n.b.: zie voor aantekeningen betreffende de kiesrechtpetitie van de SDAP uit 1911 de achterkant van de huwelijkskaart van C.J. Heemskerk, inventarisnummer 1.
- 43 Stukken betreffende voogdij en regentschap van de minderjarige troonopvolger, 1909.
1 omslag

- 44 Stukken betreffende de lintjeskwestie, 1909.
1 omslag
- 45 Stukken betreffende de Eemskwestie, 1909-1912.
1 omslag
- 46 Stukken betreffende de Borromaeus-encycliek, 1910.
1 omslag
- 47-48b Verslag en notulen van de commissie grondwetsherziening,
1910-1912.
2 stukken + 1 omslag
47. verslag
48. notulen
48b. correspondentie m.b.t. commissie
- Binnenlandse Zaken**
- 49 Algemene stukken betreffende binnenlandse zaken, 1908-1913
en z.d.
1 omslag
- 50 Brieven betreffende benoemingen van burgemeesters, 1908-
1912.
1 omslag
n.b.: zie ook I en 38.
- 51 Stukken betreffende het onderwijs, 1913.
1 omslag
- 51a Stukken betreffende benoemingen in het onderwijs, 1908-1912.
1 omslag
- Justitie**
- 52 Algemene stukken betreffende justitie, 1909-1913.
1 omslag
- 53 Stukken betreffende de interpellatie van Van Welderen Rengers,
1908.
1 omslag
- Koloniën**
- 54 Stukken betreffende koloniën, 1908-1913 en z.d.
1 omslag
n.b.: zie ook bij binnenlandse zaken (beëdiging minister
van koloniën) nr. 49.
- Waterstaat**
- 55 Stukken betreffende waterstaat, 1913.
1 omslag
n.b.: zie ook nr. 63-64.

- Financiën**
- 56 Stukken betreffende financiën, 1908-1913.
1 omslag
- Landbouw, Nijverheid en Handel**
- 57 Algemene stukken betreffende landbouw, nijverheid en handel, 1908-1913.
1 omslag
n.b.: zie ook nr. 38.
- 58 Stukken betreffende het ontwerp-bakkerswet van Talma, 1910.
1 omslag
- Buitenlandse Zaken**
- 59 Algemene stukken betreffende buitenlandse zaken, 1908-1913.
1 omslag
- 60-61 Stukken betreffende de moeilijkheden met Venezuela, 1908.
2 omslagen
- 62 Stukken betreffende de adviezen van de Staatscommissie voor het internationale privaatrecht over en ontwerpverdrag met België betreffende de ten uitvoerlegging van rechterlijke uitspraken en omtrent de rechterlijke bevoegdheid, 1909.
1 omslag
- Oorlog/Marine**
- 63-64 Algemene stukken betreffende defensie, 1907-1913.
2 omslagen
63. 1907-okt.1910
64. nov. 1910-1913 en z.d.
- 65 Stukken betreffende de instelling van de raad van defensie, 1908.
1 omslag
- 66 Stukken betreffende de openbaarmaking van het rapport commissie samenwerking land- en zeemacht, 1908-1910.
1 omslag
- 67 Stukken betreffende het aftreden van minister Sabron, 1909.
1 omslag
- 67a Stukken betreffende Coalitie en Colijn, 1910-1911.
1 omslag
- 68-70 Stukken betreffende de staatscommissie voor de verdediging van Nederlands-Indië, 1912-1913.
3 omslagen
- Einde Kabinet-Heemskerk**
- 71 Begroting 1913 in de Tweede Kamer, voorspel van de verkiezingstrijd, 1913.
1 omslag

- 72 Verkiezingen en einde van het kabinet, 1913.
1 omslag
- Minister van Justitie**
- 73-75 Stukken betreffende zijn ministerschap van justitie, 1918-1925.
3 omslagen
73. 1918
74. 1919-1921
75. 1922-1925 en z.d.
- Conflict met dr. A. Kuyper**
76. Correspondentie en aantekeningen betreffende, en brieven over het conflict met Kuyper, 1908-1932 en z.d.
1 omslag
77. Manuscripten en aantekeningen betreffende het conflict met Kuyper, z.d.
1 omslag
- Stukken betreffende andere politieke activiteiten**
- 78 Stukken betreffende de Conférence Interparlementaire du Commerce, Bruxelles, 1914.
1 omslag
- 79 Stukken betreffende de Nederlandse Anti-Oorlog-Raad, 1915.
1 omslag
- 80 Stukken betreffende de Interparlementaire Unie, 1916-1932.
1 omslag
- 81 Stukken betreffende de vredesonderhandelingen, 1916-1917 en stukken betreffende de Duits-Deense verzoeningscommissie, 1930.
1 omslag
- 82 Stukken betreffende het Centraal Comité voor Verruiming van de Werkgelegenheid, 1918-1919.
1 omslag
- 83 Stukken betreffende de Europese federatie, 1926-1930.
1 omslag

Overige werkzaamheden

- Onderwijs**
- 84 Stukken betreffende Christelijk Nationaal Schoolonderwijs, 1892.
1 stuk

- 85 Algemene stukken betreffende het onderwijs, 1893-1929 en z.d.
1 omslag
n.b.: zie ook inventarisnummer 13, brief over subsidie
voor de Vrije Universiteit, 1929
- 85a Curator Vrije Universiteit, 1928-1929.
1 omslag
- 86 Stukken betreffende de internationale conferentie over onderwijs
te Den Haag, 1912-1914.
1 omslag
- Kerk**
- 87 Stukken betreffende kerkelijke kwesties, 1891-1927.
1 omslag

Internationaal Recht

Privaatrecht

- 88 Notulen vergadering staatscommissie internationaal privaatrecht,
1897 inclusief stukken betrekking hebbende op het Deuxième
conférence de droit international privé, 1894.
1 omslag
- 89 Troisième conférence de Droit international privé te Den Haag,
1900.
1 omslag
- 90 Stukken betreffende de staatscommissie voor het internationale
privaatrecht, 1914-1916.
1 omslag
n.b.: zie ook inventarisnummer 62.
- 91 Stukken betreffende de Brusselse zeerecht conferentie, 1914.
1 omslag
n.b.: Heemskerk was hier geen afgevaardigde.
- ‘Vredespaleis’**
- 92 Stukken betreffende de stichting en het curatorium van de Acade-
mie de droit international de la Haye, 1914-1931.
1 omslag
- 93 Stukken betreffende het Permanente Hof van Internationale Justi-
tie, 1920.
1 omslag

- 94 Stukken betreffende de Volkenbondsconferentie voor de codificatie van het internationale recht, 1929-1930.
1 omslag
- Artikelen en redevoeringen**
- 95 Artikelen en redevoeringen van Heemskerk, 1909-1930 en z.d.
1 omslag
n.b.: zie ook inventarisnummers 4, 7, 39, 49, 51 en 68.
- Onderscheidingen**
- 96 Stukken betreffende onderscheidingen van mr. Th. Heemskerk, z.d.
1 omslag
- Documentatie**
- 97 Ongedateerde stukken.
1 omslag
- 98 Ongedateerde aantekeningen betreffende het internationaal recht.
1 omslag
- 99 Stukken betreffende de erfgooierskwestie, 1931-1932.
1 omslag
- 100 Brief van mr. A. van Namen van Eemnes aan mevr. A.M. Heemskerk-Heemskerk, 1897.
1 stuk
- Over het archief Heemskerk**
- 101 Stukken over Heemskerk, 1893-1982.
1 omslag
- 102 Stukken betreffende het archief-Heemskerk, 1933-1958.
1 omslag

Aanvullingen

Aanvulling 2000

- A1 Kladden en afschriften van brieven, ingekomen brieven concepten van nota's betreffende zijn politieke werk en verkiezingen; brieven van H. Colijn, een brief van A. Kuyper, een schrift: Over de driestarren Kuyper,* enkele brieven van anderen en (afschriften van) brieven aan en van kinderen, 1904-1931.
1 omslag

Aanvulling 2019

- A2 Twee brieven van Lydia uit Kreuznach, originele en transcriptie, 1890.
1 omslag
- A3 Brief van 'L...' aan 'Dear Sister' over familie zaken en politiek, 1918.
1 stuk
- A4 Gekalligrafeerd register in prachtband, met de namen van een Comité en anderen die Heemskerk feliciteren met zijn zeventigste verjaardag, met ingesloten een gekalligrafeerde kaart met felicitaties van de ambtenaren van het Departement van Justitie, 1922
1 deel en 1 stuk.
- A5 Stukken betreffende Heemskerks benoeming tot Commandeur in de Orde van de Nederlandse Leeuw, 1928.
1 omslag
- A6 Ingekomen brieven betreffende zijn ziekte, mei-juni 1932.
1 omslag
- A7 Ingekomen brieven en stukken betreffende het overlijden van Th. Heemskerk, juni 1932.
1 omslag

Voorheen bewaard als 'Familiearchief Heemskerk'

- A8 Sacha van Beek-Gerdes (dochter van Dé Heemskerk en Ed Gerdes), *Herinneringen*, uitgegeven onder de titel 'Het krassen van het krijtje. Jeugdherinneringen van Sacha Gerdes', z.d.
1 omslag
- A9 Knipsels van artikelen van Maria Heemskerk, *De Tijd op zondag, Katholieke Vrouw* en *Maasbode*, 1930
1 omslag

* Openingszin: 'Wat ik te zeggen heb naar aanleiding van de aanval van dr. Kuyper'.

- A10 Foto van twee jongens en een meisje, z.d.
1 stuk
- A11 Maria Heemskerk, krantenartikelen (*De Linie*) en verhalen, 1933-1947.
1 omslag
- A12 Stukken betreffende het overlijden van A.M. Heemskerk, 1969.
1 omslag
- A13 Stamboek der familie Gerdes, 1911-1969.
1 deel
- A14 Souvenir-album (poësie-versjes), ca. 1880.
1 deel
- A15 Fotoalbum Petersburg, z.d.
1 deel
- A16 Tekenschrift van Adele Heemskerk, 1894.
1 deel
- A17 Oorkonde met vermelding van de Pauselijke zegen voor M. Heemskerk, 1950.
1 stuk
- A18 Stukken betreffende de Russische Ambulance, L. Heemskerk-von Zarembo is hoofd van de verpleegster, met foto's en een armband van het Rode Kruis, 1916.
1 omslag.
- A19 Brieven aan L. Heemskerk-von Zarembo, 1916-1932.
1 omslag
- A20 – Brief van J.R. van Schaik, voorzitter van de Tweede Kamer met condoleances betreffende het overlijden van Th. Heemskerk, 1932
– Overdruk van 'Th. Heemskerk †' door J. Limburg, 1933.
– Foto's Heemskerk-Von Zarembo, z.d.
– Aantekeningboekje van Lydia Heemskerk-von Zarembo, 1 stuk.
– Enige uittreksels uit het opstel 'Vragen van restauratie' van Igor Grabar uit het tijdschrift van de Centrale Werkplaatsen voor restauratie, Moskau 1926 (afkomstig van Lydia von Zarembo, z.d.
– Handschrift door Albert Knapp[?], 1832.
– Foto van familie Von Zarembo, z.d.
– Aantekeningenboekje, kopieën uit trouwboekje en huwelijksbijbel, aantekeningen en een foto van prinses Paley, Petersburg, 1916 en z.d.
– Foto's en bewijs van geboorte-inschrijving van Adelaïde Maria, 1893.
1 omslag

- A21 Schrijfwerk van Maria Heemskerk, z.d.
1 omslag
- A22 Stukken betreffende het graf van A.A. Gerdes, e.v. M.J.M. van Berk, 1989.
- A23 Mémoires van Dé Heemskerk, ansichtkaarten, z.d.
1 omslag
- A24 – Ansichtkaarten en borduurwerk, L. Gerdes en A. Heemskerk,
ca. 1906, 1 pak.
– Fluwelen zakje met metalen kruis.
– Foto's.
– *Sprüch-Kästlein*
1 omslag
- A25 Fotoalbum Th. Heemskerk, echtgenote, kinderen en familie, z.d.
1 deel

Aanvullingen 2023

- A25a Penning vervaardigd door J.C. Wienecke met de beeldenaar van Heemskerk, Th. *en profile* met 'Mr. Theodorus Heemskerk' rondom, met op de achterzijde een toorts, guirlandes, de Ridder zaal en '20 juli 1852-1922, van Vrienden en Vereerders' gemaakt t.g.v. zeventigste geboortedag van Th. Heemskerk.
1 stuk
- A25b Spaarpotje in de vorm van een varken met het opschrift 'Verkiezingen 1913 rechts houden! Voor Heemskerk!' (oud nummer 2135).
1 stuk

Overgedragen aan de UBVU

Historische Schoolatlas ten gebruik bij het onderwijs in de Vaderlandsche en Algemeene Geschiedenis door H. Hettema jr., Zwolle, Tjeenk Willink, 1905^{IV}. Van Dé Heemskerk, 1 deel.

Register

Op de inventarisnummers 1-102

(De tussen haakjes geplaatste cijfers geven het aantal brieven per inventarisnummer aan)

- Aaken Bzn. G.B. van 35, 42
Aalberse, P.J.M. 37
Aalst, C.J.K. van 54
Adatci, M. 94
Albada, L.E.W. van 71
Albers, F.G. 42
Alewijn, J.F. 44 (2)
Allirol, W. 37
Alting von Geusau, G.A.
A. 74
Andrews, F.F. 85
Anema, A. 26, 76, 85a (1)
Antirevolutionaire Kamerclub 38
– Kiesvereniging, Centraal Comité 49
– Kiesvereniging Nederland en Oranje
te
Molenaarsgraaf-Brandwijk 37
Haarlem 37
Sliedrecht 37
Zutphen 37
Anzilotti, D. 92
Arntzenius, A.R. 15
Artillact Brill, d' 91
As, G.G. van 73
Asch van Wijck, T.A.J. van 15, 90 (2)
Asser jr. C.D. 90 (3)
Asser, T.M.C. 15, 62 (2)
- Baanders, H.A.J. 4
Baas, N. 7
Baerveldt-Haver, J.S.R. 8
Bahlmann, E.H.M. 75
Bankierskantoor Lissa en Kann 54
Bavinck, H. 51a (1)
Beaufort, W.H. de 79 (2)
Beaujou, A. 3
Beek Calkoen, A.J.L. van 26, 85
Beek, M. van der 52
Beelaerts van Blokland, F. 75, 94 (1)
Berg, M. van den 26
Bestuur van het Suppletiefonds der
christelijke School te Oostburg, 85
Bestuur van Patrimonium Amsterdam
37
- Bestuur kerkelijke kas te Water-
graafsmeer 8
Beumer, E.J. 26 (1+4)
Bever, J.G.S. 31, 49
Bichon van Yselmonde, C.J.A. 15
Bijlandt, W.K.F.P. van 15
Bijleveld, mr.H. 26, 37
Bijlevelt, G. 37
Blaupot ten Cate, H. 58
Bletz, H.J. 49
Blok, G. 15
Blom, J.G. van 75 (4)
Blommestein, J.D.Æ. van 49
Boelen, H.J. 4
Boersma, D. 85
Boese, A. 37
Bogaardt, W.H. 41
Boissevain, Ch.L.M. 54 (2)
Bolsius, F. 23
Bondsbestuur van de Bond van Chr.
Hist. Kiesverenigingen, 15
Bootsma, Js. 42
Borch van Verwolde, R.C. van der1, 30
(3), 38 (1)
Bosch Kemper, de 44 (2)
Bouwman, H. 15
Bouwmeester, D.J. 27
Brandeler, P.A.J. van den 73, 75
Braudeler, L. van de 67
Brau, W.M. de 26
Breemen, P. van 37
Breen, J.C. 6
Brouwer jr. N.G. 50
Brouwer, M. 15
Buckman, L. 73
Bührmann, J. 13
Buijze, P. d. 63
Busing, 49
Bussink, J. 49
- Calisch 31
Caljee, J. 37
Calkoen, J. 37
Campert, J. 86
Capadose, A. 54

Cappellen, H.W. van 37
 Catsman Jz. 85
 Centraal Comité van AR-Kiesverenigingen 49
 Centrale ARKV Zierikzee 37
 Centrale Kiesvereniging district Ridderkerk 37
 Chevallier, M.J. 37
 Christelijk Historische Kiesvereniging, Bondsbestuur 15
 Christen Officieren-Vereniging, Nationale 64
 Cijdrucker, J. 38
 Citroen, J.B. 37
 Citters, S. van 30, 38, 50
 Club van Rechtse Statenleden van Zuid-Holland 37
 Cohen Stuart, A.J. 54 (5)
 Cohen Stuart, W.J. 37
 Colijn, H. 34 (2), 48, 64 (2), 73,75 (4)
 Cool, W. 62 (14), 64, 67 (2)
 Cort van der Linden, P.A.W. 8, 43,72, 73, 75, 86
 Curik, J. 76

 Dam, A. van 73
 Davignon, J. 96
 Deckers, L.N. 35
 Dedem, A. van 15, 30
 Dernburg 81
 Descamps-David, M. 78 (2)
 Deterding, H.W.A. 54 (2)
 Dijksterhuis, F. 15
 Dijkstra, 15
 Dirkse, J.J. 37
 Donner, J. 26
 Doorn, E.C.U. van 78
 Dooyeweerd, H. 6
 Doude van Troostwijk, J. 73
 Douma, J. 87
 Douwes jr. J. 37 (2)
 Dresselhuys, H.C. 75, 79 (2)
 Driebergen, M.K. 15, 27
 Drucker, W. 8
 Dudok van Heel, A.E. 49
 Dunlop, G.C.B. 54
 Duymaer van Twist, L.F. 33 (2), 37,49

 Eeghen, van 44
Eigen Haard, redactie, 42
 Elias, A.E. 60
 Ellis, A.G. 30, 31 (2)
 Elzinga, J. 37
 Emma, koningin, 44
 ENTOS, bestuur van 49
 Etienne, H.L. 79
 Eugène Baie, M. 78 (9)
 Euwe, C.N. 87

 Fabius, D.P.D. 23
 Fentener van Vlissingen, A. 5
 Fleischmann, J.M. 37
 Flicke, J.L. 74
 Franck, L. 78 (2)
 Frauch, L. 37
 Fremouw, A. 85
 Frugte, M. 42
 Fruin, R. 49

 Gaay Fortman, B. de 102 (2)
 Gaay Fortman, N.A. de 15
 Garstens, V. 37
 Geen, F.M.L. van 7, 44
 Geer, de 37
 Geesink, W. 37
 Gemeenteambtenaren, hoofdbestuur Nederlandse bond van 49 (2)
 Gemeenteambtenaren, pensioencommissie uit het hoofdbestuur van de Nederlandse Bond, 49
 Gerritsz, J. 82
 Gevaerts, P. 79
 Gevers, 46 (2), 60 (Nederlands gezant te Berlijn)
 Gevers, 90
 Gewerden, R. van 4
 Gheel Gildemeester, P.A. van 79
 Gijn, A van 70
 Gijzen, J.G.F. 42
 Giovannini, R. 49
 Gispen, W.H. 15, 35
 Godin de Beaufort, K.A. 31, 50
 Gogh, J.M. van 49
 Govaarz, G.J. 26
 Graaf, Joh. de 50
 Grand, P.le, 37
 Grashuis, H.P.M. 37
 Gravestein, 37 (vz. kiesver. AR-Haarlem, 1908)
 Gravestein, A. 11 (burg. van Urk, 1918)
 Grevens, A.F. 50
 Groenewegen, Joh. 50
 Grosheide G.H.A. 26, 75
 Gruenweller, A. 85
 Gunning, J.Hzn 51a (1)

 Haan, H.J. de 79
 Haar jr. J.ter, 37
 Haersma de With, H.M. van 74
 Hakvoort Azn. K. 36
 Hall, J.N. van 44
 Hamm, S. 4
 Hannema, S, 60, 61 (2), 73, 88,90 (2), 95
 Harkema, G. 44 (2)

Harmens jz. N. 15
 Hartogh, C.J.M. den, 26
 Hartogh, C.J.N. den, 74
 Hartogh, K. de 42 (2)
 Hartsen, H. 37
 Hartsen, gebr. 44
 Havelaar, J.P. 44 (2)
 Heckeren, D.W. van 74 (2)
 Heckeren van Kell, J.D.C. van 23
 Heemskerk, Anna, 30
 Heemskerk, J.F. 37
 Heemskerk, J.G. 37
 Heemskerk, C.J. 1 (1), 26
 Heemskerk-von Zaremba, L. 1 (4), 28 (3)
 Heer, E.ter, 26
 Heijst-van Peski, A. van 26
 Heineken, W. 4 (2)
 Hemptinne, Jean de 49
 Hemsbergen, H. van 87
 Hendrichs, A. 13
 Henstrôm, G. 42
 Herder, S. den, 36 (2)
 Hettinga Tromp, J. van 11
 Heutsz, J.B. van 54
 Hissink, H. 42
 Hoekwater, A.H. 31 (2)
 Hogeboom, A. 9
 Holstein, J. 15, 85
 Holthaus, P.M.B. 75
 Holtendorff, G. de 74
 Hoofdbestuur Nederlandse Bond van Gemeentebestuurders, 49 (2)
 Hoofdbestuur der Vereniging Volkswaerbaarheid, 49
 Hoogendorp, D. van 51a (1)
 Horst, J.G. v.d.
 Houtzagers, T.H. 27
 Hovy, W. 37
 Huber, 49
 Huizer, P. 63
 Huizinga, J. 50
 Huls, 54 (2)
 Husen, R. 15

 Idenburg, A.W.F. 23, 31 (4), 49 (1), 54 (3), 60 (2), 64 (1), (73,) 76 (4)
 Idsinga, J.W.H.M. van 30
 Idzenga, M. 75 (2)
 Ingen, G.J. van 73
 Itersen (Iversen), 1

 Jacobi, 38 (2)
 Jager, H. 35
 Jagow, von, 90
 Janssen, A. 54
 Janssens, J.L. 25
 Janze, A.J. 96

 Jong van Beek en Donk, B. de 79 (2)
 Jong, de 60 (6) (gouverneur Curaçao, 1908)
 Jonge, de (secretaris-generaal van het ministerie van financiën, 1913), 1
 Jonge, B.C. de 68 (3), 69 (10)
 Jongejan, A. 9, 15
 Joosten, T. 27
 Josephus Jitta, D. 37, 62, 90

 Kajan, H. 42
 Kalff, G. 49
 Kalis, H.H. 37
 Kan, J.B. 8 (4), 71, 86 (2), 101 (1)
 Kappeyne, W. 1
 Kapteijn, F. 15
 Kerkelijke kas te Watergraafsmeer, 87
 Karnebeek, H.A. van 75
 Kervijn de Letterhoven, B.H. 41
 Ketelaar, Th.H. 27
 Keuchenius, L.W.C. 84
 Keuning, C.A. I (1)
 Kiewi, C.C.J. 96
 Kist, J.G. 74
 Kist, P.J. 41 (1)
 Kleine, F.M.'t. 37
 Klevering, R. 49
 Kloek, T. 50
 Knobel, J.M. 78
 Knottenbelt, J. 37
 Koentze, K.H. 50
 Kokosky, J. 57 (3)
 Kolkman, Maria, 1
 Kolkman, M.C.J.M. 23, 31, 32, 49, 56 (3)
 Koningin, Emma, 44
 Koningin, kabinet der, 7, 29 (2), 30 (2), 31 (9), 38 (5), 39 (4), 43, 40 (3), 44 (2), 46 (2), 49 (6), 54, 67 (2), 72 (2), 73, 75 (8)
 Koningin, Wilhelmina, 8 (2), 49 (2), 75
 Kool, A. 30 (2), 63 (2)
 Koolen, D.A.P.N. 75
 Korff, W. 37
 Korthals Altes, J. 28
 Köster, R. 26 (1)
 Kouwer, B.J. 39
 Kramsigt, P.J. 51a (1)
 Krekel, D.J. 37
 Kriege, J. 90
 Krijger Jz, G.K. 75
 Kroese, W. 15
 Kroeze, F. 13
 Krook Gzn. A. 37
 Kropp, J.J. 13
 Krüger-Heemskerk, A.S. 102
 Kuhn, H. 37

Kuyper, A. 1 (1), 28 (3), 30 (5), 31 (3), 32, 38, 48b (4), 49 (2), 50 (1), 67a (2), 76 (2)
 Kuyper, Jaantje, 1 (2)

Laan, Jac. van der, 49
 Laan, K. 25
 Laatsman, J.H. 49
 Laer JCzn. G.W.A. van 26
 Laman Trip, W. 94
 Lammerse, 13
 Lange, Chr.L. 80 (2)
 Laurens jr. W.A. 37
 Leent, R. van 63
 Leeuw jr. A.W. de 30
 Leeuwen, A. van 23
 Leeuwen, W.F. van 14, 15
 Lemster, L. (1)
 Lennep, F. van 50
 Ligne, Albert de 62
 Linden, Js. van der, 9 (2)
 Linden, C. van den, 37
 Lissa en Kann, bankierskantoor, 54
 Lloyd George, D. 74
 Loder, B.C.J. 91
 Löben Sels, A.D.P.V. van 37
 Loder, B.C.J. 98
 Loeff, J.A. 23, 30, 31, 32, 37, 78, 90 (2)
 Lohman, A.F. 67a (1)
 Loman, H.J. 38
 Loudon, H. 54 (7)
 Loudon, J. 8 (3), 92
 Lout-Seng-Tsiang 59
 Lubbers, J.H. 50
 Luden, E. 37
 Lynden van Sandenburg, F.A.C. van 74
 Lynden, S. van 79
 Lyon-Caez, Ch. 92 (2)

M. van de 49
 Mackay, AE. 28
 Manassen, D. 37
 Marchant, H.P. 74, 75 (2)
 Marees van Swinderen, R. de 1, 31, 50 (1), 41, 45, 59 (2), 60 (3), 61 (5), 62, 95 (3)
 Markul, J. 3
 Marle, H.W. van 15
 Mechelen, L.G. van 50
 Mees-Pijnappel, Anne, 37
 Meester, H.J.O.B. 15
 Meester, T. de 49
 Meester, W. de 63
 Meester, Th.H. de 1
 Meetelen, van 37
 Metzels, J.H. 38 (2)
 Meulen, A.A. van der, 74
 Meuwens, J.S. 49

Meyer, Ch.R.S. 74
 Middelburg, G.A.A. 50
 Mijnders, P.J. 27
 Mik, J.L. van 13
 Mink, T. 33
 Molenaar-Abbesté, A. 26
 Monnik, A.J.W. 37
 Mühlen, J.P.zur, 49
 Müller-Hess, E. 79
 Mulder, D. 37, 50

Nationale Christen Officieren-Vereeniging 64
 Naudin ten Cate, W. 73 (2)
 Nederlandse Bond van Gemeenteambtenaren, hoofdbestuur van 49 (2)
 Neeteson, H.C.A. 63
 Neijgers, H. 37
 Nelissen, A.P.L. 31, 52, 60, 62
 Neutegem, A.F. van 37
 Nieuwerkerke, H.H. 37
 Nieuwkuyk, C. van 79
 Nijhuis-Crusius, H. 35
 Nippolt, C. 79
 Nispen, O. van 37, 78 (2)
 NN 13 (2), 15 (2), 26 (2), 31, 35 (3), 37 (6), 38 (2), 40, 49 (2), 50, 57, 59 (2), 66 (2), 68, 71, 74, 75, 78, 80, 81 (5), 92, 83, 94, 97
 Noland, L.C. 79
 Nolens, W.H. 75 (5)
 Noordtzijs, A. 51a (1)
 Noordtzijs, M. 43 11 (1)

Obreen, A.L.H. 57 (4)
 Ormel, G.W. 37
 Ort, B. van 72, 73, 90
 Ouden, R.A. den, 34
 Outerens, van 37

Panhuys, F. van 90 (2)
 Passtoors, W. 37
 Patijn, J.G. 50
 Patijn, R.J.H. 75
 Patrimonium Amsterdam, 37
 Paul, J. de J. 60 (2)
 Pels, Th. 49
 Pensioencommissie uit het hoofdbestuur van de Nederlandse Bond van Gemeenteambtenaren, 49
 Peters, F. 38 (1)
 Pierik, E.J.ten, 37
 Pinto, M. de 30
 Pleiter, J.M. 54
 Pollema, H. 37
 Pompe van Meerdervoort, J.J. 1 (4)
 Praamsma, R.J. 51a (1)

Ranitz, S.M.S. de 40
 Raoux di Boulay, P. 94
 Rappard, W.F. van 31
 Rees, C.M. van 37
 Regout, L.H.W. 63, 78 (2)
 Renault, L. 92 (4)
 Reudos jr. J. 90 (2)
 Reymer, P.J. 35, 36 (2)
 Ridder, C.O.G. der, 40 (2), 67
 Rij sr. C.B. van 37
 Rink, P. 24, 49 (2)
 Risselade H.F. 35
 Rochussen, 90
 Roëll, A. 49
 Roëll, J. 31
 Roëll, W. 73
 Rolin, A. 92 (3)
 Romeyn, H.J. 57
 Ruelesker, B. 37
 Ruijs Gz. Th. 37
 Ruiten, J. de 75
 Ruiten, P.D. 85
 Ruiten, R. de 85
 Rutgers, V.H. 6, 26, 75 (2), 85a (1),
 161 (1)
 Ruys Gz. Th. 49
 Ruys de Beerenbrouck, Ch.J.M. 73 (2),
 74
 Ruysenaers, L.H. 31, 54

 S. Frank, 50
 Sabron, F.H.A. 31 (2), 65, 67 (19)
 Salm G.Bzn. A. 96
 Saltet, R.H. 37
 Salvatoré Cortesi, 38
 Sampais, C.R. de 96
 Sandick, R.A. van 86 (3)
 Sasse van IJssel, A. van 42
 Savornin Lohman, W.H. de 90
 Savornin Lohman, A.F. de 6, 23, 30 (5),
 31 (3), 37, 57 (2), 73, 74
 Schaepman, H.J.A.M. 23
 Schaik, van 64
 Scheffer, 15
 Schellenberg jr. C. 75
 Scheltema Beduin, A. 1
 Schelven, B. van 15, 37 (1)
 Schenk, A. 79
 Schernes, J.C. 41
 Schietvereniging Nederland en Oranje
 te Poortvliet, 75
 Schimmelpennick, F.D. 37, 41
 Schippers, J. 15
 Schlimmer, J.G. 54
 Schlözer, von, 95
 Schokking, J. 37, 75 (4)
 Scholten, 73

 Schulinck, 37
 Schurmann, J.J. 41
 Scott, J.B. 94 (2)
 Seckendorff, von, 60 (2)
 Seret, 3, 30
 Sickesz, W.C. 37
 Sleeswijk Nispen, S. 37
 Smedes, J.A. 23, 31, 42
 Smeenge, H. 49
 Smeenk, C. 97
 Smitz, P.H.P. 50
 Snijders, G.J. 63 (2), 67 (3)
 Snijders-de Bruijn, J.F.E. 67
 Snouckaert van Schaubrug, W.C. 75
 Son, P. van 15
 Speelman, 15
 St. Trodsham, George, 79
 Staal, 68, 69, 70 (2)
 Staalman, A.P. 41 (1)
 Stoop, T.R.J.E. 75
 Stoop, R. 38 (2)
 Stuarts, Th. 49 (5)
 Suppletiefonds der Christelijke school
 te Oostburg 85
 Susanna, 39
 Sytzama, van 38

 Taack Trakranen, van 1
 Talma, A.S. 30, 31 (3), 32, 38 (2), 44,
 57 (4)
 Talma, Aleida, 41, 95
 Tegelaar, H. 27
 Telbisz, A. 42
 Tellegen, J.W.C. 74
 Tets, G.C.W. van 75 (6)
 Tienhoven, G. van 44, 96
 Trapman, H.C. 37 (2)
 Troelstra, P.J. 75
 Troesch, E. 79
 Tydeman jr. M. 78

 Vallenbijen, 9
 Valoswijn, 71
 Veen, P. van der, 50
 Veen, R. van 37
 Veenstra, S.L. 86 (3)
 Vegelin, G.P. 37, 72
 Vegelin tot Claerbergen, J.P. 29 (2), 30
 (3), 31 (12), 38 (2), 39 (4), 43, 41
 (3), 46 (3), 49 (6), 54, 67 (2)
 Vegte, H. van der, 37
 Velde, N.A. van der 38 (1)
 Veldhuis, 49
 Veldman, S. 74
 Verduynen, 23
 Vergouwe, J.P. 85
 Vergouwen, J.P. 37
 Verkouteren, H. 37

Verleur jr. H.J. 50
 Vermeer, W. 37
 Verschuur, T.J. 26
 Versluys-Poelman, A.W.L. 8
 Versteeg 5
 Verwey-Mejan, H.E. 8
 Viehoff, J.Th. 54
 Vinkesteyn, C.J. 51a (1)
 Visscher, H. 34, 49 (1), 51 (1)
 Visser, H. 75
 Visser, J.J. de 15
 Vliet Jz. J. van 37
 Vlijming, van 37
 Vlugt, W. van der, 1
 Vlugt, prof.W. van der, 1 (2), 3
 Vogelaar, S.J. 26
 Volkswaerbaarheid, Hoofdbestuur der
 Vereniging 49
 Vonkenberg 37
 Voort van Zijp, C. van der, 49
 Voort, J.A.H. de 49 (2)
 Vorovsky, 73
 Vos van Steenwijk, J.A. 38 (3), 40, 72
 (2), 74
 Vredenburg, C.G.W.F. van 60
 Vries Czn. S. 74
 Vries, A.D.W. de 52, 53, 62
 Vries, J. d. de 9 (2)

Waal Malefijt, J.H. de 30 (3), 31 (3),
 32, 38
 Waller, F.G. 78 (2)
 Wannussen, J. 49
 Wassenaer van Catwijck, J. 15
 Wassenaer van Rosande J.D. van 30
 Welderen Rengers, W.J. van 53
 Wentholt, J. 31, 38, 63 (10), 64,65 (2)
 Westering, J.C. van 37
 Westra, E. 26
 Wichers, S.W.A. 8
 Wiegand jr. C. 3
 Wielenga, K.D. 37
 Wiener, S. 78
 Wieringa, W.G. 42
 Wiersinga, 15
 Wijck, van der, 54
 Wijn, J. 9
 Wijngaarden, P.J. van 75
 Wijnmalen, G.P. 37
 Wilde de 24
 Wilde de 37
 Wilhelmina, koningin, 8 (2), 49 (2),75

Wilmink, 13
 Wilms, H. 35
 Wit, S. de 85
 Woerden, J. van 74
 Woltersom, 24
 Woltjer, J. 6
 Westmaas, L. 4
 Wulfften Palthe-Broese van
 Groenou,R. van 8

Ypey, S.E. 15
 Yzerman, J.W. 54

Zanten, van 69 (2), 70
 Zanten, G.J. van 37
 Zegers Rijser, C.C. 68, 73 (2), 74
 Zijlstra, 26
 Zijpma, S.U. 26
 Zimmerman, A.R. 49
 Zinnicq Bergmann, E.H.J.M. 30
 Zoetmulder, J.J. 38 (2)
 Zwaan, J. de 74